

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
що присвячена 25-річчю Медичного інституту Сумського державного університету
(м. Суми, 16-17 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

вказують на те що традиційна методика викладання анатомії за допомогою препарування трупного матеріалу є ефективнішою за використання новітніх інтерактивних методів викладання анатомії. З даними тезами погоджуються численні групи дослідників, серед них: Ван дер Влютен, Гогальницеану, Лемпп. Але не варто й забувати про сучасні цифрові методи навчання анатомії. Для підтримки та удосконалення викладання анатомії необхідно інтегрувати комп'ютерне навчання, що ґрунтується на проблемно-орієнтованому підході. Але ці засоби можуть бути лиш допоміжними та мають доповнювати процес навчання з використанням натуральних тканин. Звичайно вітчизняній вищій школі потрібно зробити величезну кількість кроків задля того, щоб юридично нормувати і матеріально забезпечити процес викладання базової медичної дисципліни – анатомії людини.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Псарьова В. Г., Кириченко Н.М., Сухарєва В. А.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини

Вступ. Щоб бути успішним сучасним лікарем необхідно постійно вчитися та слідкувати за змінами, вивчати дані доказової медицини, що щорічно висвітлюються в науково-обґрунтованих виданнях, протоколах, володіти іноземними мовами. Саме на етапі навчання в медичному вищому навчальному закладі (ВНЗ) не менш важливою методикою отримання сучасних знань є академічна мобільність, що забезпечує майбутнього лікаря можливістю отримати якісну освіту за обраним напрямом професійної підготовки у визначених європейських провідних наукових центрах, розширює пізнання студента в усіх областях європейської культури.

Матеріали та методи. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність було затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579. Перехід до масової академічної мобільності на сьогодні є обов'язковою складовою навчального процесу, а участь у мобільності включено в один із основних показників при атестації ВНЗ. У медичному інституті Сумського державного університету міжнародна академічна мобільність студентів тільки набуває свого розвитку. Так два роки поспіль (2015, 2016) студенти медичного інституту стажувалися на базі університетської клініки в м. Плевен (Болгарія). У 2017 р. - у м. Гданськ, м. Варшава (Польща) та Мексиці.

Під час стажування студенти поглибили практичні навички, обмінялися із іноземними студентами знаннями, ідеями, удосконалили знання з англійської мови, дізналися про культуру і традиції інших країн. Стажування в клініці дозволило, на практиці, ознайомитись із страховою та приватною медициною, побачити їх плюси і мінуси та примірити їх до наших реалій. Також студенти ознайомились за якими схемами, правилами працюють лікарі, які стандарти надання медичної допомоги діють, які методики обстеження та підходи до лікування застосовують до пацієнтів із захворюваннями різних органів і систем. Студенти, які стажувалися у відділеннях хірургічних спеціальностей (хірургії, гінекології, травматології) мали можливість асистувати, побачити унікальні операції наживо, чергувати вночі.

Серед основних труднощів академічної мобільності в першу чергу необхідно відзначити мовний бар'єр, та не менш серйозною видається практика трансферу періодів навчання, пройдених в інших ВНЗ. Разом із тим, не можна не помітити, що мобільність багато в чому залежить від готовності до неї і вмотивованості самих студентів.

Висновки. Розширення академічної мобільності - орієнтир у розвитку професійних зв'язків із зарубіжними партнерами та освоєнні світового досвіду в сфері вищої освіти.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ

Романюк А.М., Карпенко Л.І., Москаленко Р.А., Будко Г.Ю., Кузенко Є.В., Ліндін М.С., Піддубний А.М., Гирявенко Н.І., Сікора В.В.

Сумський державний університет, медичний інститут, кафедра патологічної анатомії

Актуальність. Проблема підготовки висококваліфікованих лікарів-спеціалістів є актуальним питанням сьогодення. Традиційні методичні підходи до вищої медичної освіти не завжди відповідають загальноєвропейським вимогам та не створюють умов для всебічного професійного навчання студентів-медиків. Бурхливий розвиток онлайн та мультимедійних технологій створює підґрунтя для ремодельовання процесу навчання у вищих медичних закладах України. Модернізація системи вищої медичної освіти України сприяє підвищенню рівня самостійності студентів, скороченню аудиторних годин. У зв'язку з цим гостро постає проблема засвоєння навчального матеріалу та контролю рівня знань студентів.

Мета. Висвітлити досвід кафедри патологічної анатомії у використанні інноваційних технологій у навчальній та науковій діяльності.

Результати роботи. На кафедрі патологічної анатомії впроваджуються новітні інформаційні технології, що на нашу думку, позитивно впливає на рівень знань та навичок студентів-медиків. Одним з напрямків роботи є підготовка до складання ліцензійного іспиту КРОК-1, який є невід'ємною частиною атестації студентів для присвоєння кваліфікації лікаря-спеціаліста. Традиційні методики підготовки, котрі використовуються більшістю навчальних закладів, не завжди мають позитивний результат. На базі системи дистанційного навчання Сумського державного університету ми створили онлайн-курси, що реалізують принцип моделі змішаного навчання. Вона полягає у оптимізації та раціональному використанні навчального навантаження на студента, створенні умов для швидкого та стійкого засвоєння матеріалу. Можливість самостійно обирати умови та час самопідготовки, а також наявність усіх додаткових навчальних та методичних матеріалів у вільному доступі прискорюють та оптимізують навчальний процес. Реалізація можливості контролю засвоєння навчального матеріалу дозволяє проводити аналіз теоретичних знань студентів, акцентувати увагу викладачів на проблемних питаннях та ситуаційних задачах. Результатом цього стало покращення результатів складання іспиту КРОК-1 та поглиблення знань студентів.

Іншою складовою нашої роботи є використання онлайн технологій, що демонструють практичну частину навчання. Запроваджена нами технологія інтерактивних атласів мікроскопічних препаратів дозволяє студентам переглядати

навчальні гістологічні препарати за допомогою власних мобільних пристроїв та персональних комп'ютерів, проводити аналіз патоморфологічних змін органів та тканин.

Висновки. Сучасний рівень інформаційних технологій дозволяє оптимізувати навчальний процес студентів-медиків, створює умови для раціонального розподілення навчального навантаження. Впровадження інтерактивних технологій у майбутньому має стати невід'ємною складовою навчального процесу.

СУЧАСНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ»

Савка Ю.М., Сливка Я.І., Райко О.Ю., Поляк-Митровка І.І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Завданням вищої медичної освіти України є високоякісна підготовка майбутніх лікарів, яка б відповідала міжнародним вимогам та стандартам. Успішне вирішення цього завдання – підвищення якості підготовки спеціалістів – неможливе без постійного вдосконалення організації навчального процесу, застосування нових інтерактивних форм і методів викладання навчальних дисциплін.

Фізіологія є однією з фундаментальних медичних дисциплін в системі вищої медичної освіти, яка забезпечує не тільки теоретичну підготовку, але і засвоєння практичних знань структурно-функціональних особливостей організму на різних рівнях його організації. Навчальна дисципліна «Фізіологія» інтегрується з низкою базових дисциплін, закладає основи вивчення студентами патофізіології та пропедевтики клінічних дисциплін, що сприяє формуванню клінічного мислення.

На кафедрі фізіології та патофізіології ДВНЗ «УжНУ» проводиться постійна робота над створенням сучасного навчально-методичного матеріалу, що сприяє підвищенню якості теоретичної підготовки до лабораторних занять, формування у студентів практичних знань, умінь і навичок.

Методичні розробки з навчальної дисципліни «Фізіологія» розроблені відповідно до двох розділів фізіології: «Загальна фізіологія. Модуль 1» та «Фізіологія вісцеральних систем. Модуль 2». До кожної теми заняття вказано тему, навчальну мету, теоретичні питання для самопідготовки студентів. У Додатку 1 наведено визначення основних понять та термінів, стислий зміст теоретичного матеріалу для самопідготовки. У Додатку 2 наведені контрольні питання до теми заняття із стислими обґрунтованими відповідями. Теоретичний етап підготовки до заняття доповнюється підбіркою тестових завдань до теми із бази даних ліцензійного іспиту «Крок 1» та прикладами ситуаційних задач клінічного спрямування, детальний розбір яких проводиться на кожному занятті, сумісно з викладачем. Невід'ємною частиною кожного лабораторного заняття є і практична робота, алгоритм виконання та рекомендації щодо оформлення результатів якої представлено у методичних розробках. Враховуючи сучасні вимоги щодо способів отримання навчальної інформації, доступ до використання методичного матеріалу студент може отримати не тільки у друкованому варіанті, а й у вільному користуванні на сайті електронного навчання ДВНЗ «УжНУ».

Таким чином, застосування сучасних навчально-методичних підходів підготовки до занять з навчальної дисципліни «Фізіологія» ґрунтується на комплексному підході, дозволяє підвищити ефективність викладання предмету на якісно новий рівень.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ФОРМ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НА КАФЕДРІ «АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ»

Сухарєв А. Б., Іконописцева Н. А., Калашиник Н. В.

Сумський державний університет, кафедра акушерства та гінекології

Вступ. Важливим завданням, що стоїть перед вищою школою, є формування фахівця як творчої особи. Це означає орієнтацію на активні методи оволодіння знаннями, розвиток творчих здібностей студентів до індивідуалізованого навчання з урахуванням потреб студента, які навчаються. Для вирішення цієї проблеми необхідно: по-перше - перевести студента на рівень активного учасника учбового процесу; по-друге - необхідно досить чітко визначити складові компоненти самостійної роботи.

Під самостійною роботою того, хто навчається, прийнято розуміти будь-яку діяльність, пов'язану з вихованням мислення майбутнього професіонала. У широкому сенсі під самостійною роботою слід мати на увазі, сукупність усієї самостійної діяльності студентів, як в учбовій аудиторії, так і поза нею. Самостійна робота студентів формує здатності до саморозвитку, творчого застосування отриманих знань і сприяє адаптації до професійної діяльності.

Самостійна робота реалізується безпосередньо у процесі аудиторного заняття: на лекціях, практичних і семінарських заняттях, при виконанні лабораторних робіт, у тому числі і при спілкуванні з викладачем поза рамками розкладу, наприклад, на консультаціях із учбових питань, у ході творчих контактів, при ліквідації заборгованостей, при виконанні індивідуальних завдань у бібліотеці або вдома із залученням ресурсів Інтернету. Слід зазначити, що межі між цими видами робіт досить розмиті, а самі види самостійної роботи пересікаються.

Матеріали та методи дослідження. Будь-який вид заняття, як в аудиторії, так і поза нею, що створює умови для зародження самостійної думки, пізнавальної активності студента пов'язаний із самостійною роботою. На нашій кафедрі розроблені і впроваджені у педагогічну практику такі форми самостійної роботи, як метод освоєння практичних навичок на акушерському фантомі, а також вечірні та нічні чергування акушерській клініці з метою відпрацювання останніх безпосередньо у ліжка хворих. Для елективних занять зі студентами п'ятого курсу, розроблена ділова гра "Прийом фізіологічних пологів". Аналіз упровадження у педагогічну практику вищезазначених методик дозволяє прийти до висновку, що їх застосування значно стимулює творчу активність студентів. При цьому була виявлена більш висока зацікавленість студентів у результаті оцінки знань та емоційно забарвлена атмосфера у порівнянні з традиційним педагогічним тестуванням. Студенти значно підвищили рівень підготовки і виявляли велику зацікавленість у результатах